

РЕШЕНИЕ

№ 422

***, 06.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Дарина Б. Баева
като разгледа докладваното от Цветелина Г. Хекимова Търговско дело № 20223100900101 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск от Д. И. П., с постоянен адрес ***, чрез адвокат Я. Д., САК срещу Гаранционен фонд, Б 121446655, със седалище гр. София, с правно основание чл.557 от КЗ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сума в размер на 26 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпило на 13.05.2021г. ПТП, ведно със законната лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба се твърди, че 13.05.2021г., около 11:15 ч. в ***, на бул. „Сливница“ възникнал транспортен инцидент с участието на неидентифициран лек автомобил, автобус от градския транспорт „Соларис Урбино 12“ с рег. № ****, движещ се по линия № 118, и пътуващата в този момент в него пътничка Д. И. П.. Твърди се, че ПТП е настъпило изцяло по вина на неизвестен водач на неидентифициран лек автомобил при следния механизъм - на кръстовището преди автобусна спирка „Г. Петлешев“, автобусът се е движил по линия № 118 в посока от запад към изток (към центъра на ***), в дясната лента за движение, със скорост от 23,20 км/ч. Непосредствено преди кръстовището на бул. „Сливница“ от съседната лента за движение пред автобуса навлязло светлозелено на цвят МПС. За да предотврати удар, шофьорът на автобуса предприел аварийно спиране, в резултат на което поради инерционните сили, действащи върху пътниците, ищцата, правостояща до втората врата, загубила равновесие и паднала на пода на автобуса, при което получила телесни увреждания – фрактура на дясна раменна кост в горна трета и контузия на ляв лакът. След ПТП ищцата била прегледана и транспортирана в МБАЛ „Света Анна“ с оплаквания от силни болки в областта на дясното рамо и левия лакът, поради което ѝ била направена рентгенография на дясно рамо и било констатирано счупване на раменна кост. Поставена била ортеза за период от 30 дни домашно лечение. След около 2 седмици, поради продължаващите болки, ищцата била прегледана от ортопед –

травматолог, след още 1 седмица отново била на преглед, при което била насочена към физиотерапия.

Излага се, че вследствие на преживяното ПТП ищцата изпитала силна уплаха и стрес, както и цялостно емоционално сътресение. Получената фрактура предизвикала трайно затруднение на движенията на горния десен крайник, поради което ищцата била поставена в невъзможност за функционално и пълноценно използване на водещата си дясна ръка по време на възстановителния период, което от своя страна обусловило необходимост от чужда помощ. Пострадалата изпитвала затруднения със съня, не била в състояние да извършва обичайните си ежедневни дейности, налагало се системно да приема обезболяващи медикаменти. Инцидентът се отразил негативно и върху психиката на Д. П., породило се перманентно посттравматично притеснение у нея при возене в средствата за обществен градски транспорт, проявили се тревожност, напрегнатост и раздразнителност. След процесния инцидент ищцата дори предпочитала да избере пешеходен маршрут, така че да избегне возенето в автобус, макар и по този начин да се налага да удължава времето си за придвижване.

Твърди се, че по случая било образувано досъдебно производство, което било спряно поради неустановен извършител на деянието, а именно водача на лекия автомобил, отнел предимството на движещия се в дясната лента автобус и е принудил водача да задейства аварийно спирачната система. Твърди се, че с оглед неустановяване на извършителя претенцията следва да бъде насочена към Гаранционен фонд. Сочи се, че е била предявена претенция по реда на чл.380 от КЗ към Гаранционен фонд за изплащане на застрахователно обезщетение, на което бил получен отказ.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът Гаранционен фонд, със седалище гр. София е депозирал писмен отговор, с който оспорва предявените иски по основание и размер. Твърди се, че отправената от ищцата извънсъдебна претенция е била изцяло бланкетна, като не са изпълнени дадените от ГФ указания. Релевира се и възражение, че произшествието е настъпило изцяло по вина на пострадалата, в евентуалност, че е налице съпричиняване, изразяващо се в непредприемане на действия за осигуряване на собствената си безопасност като пътник в обществения транспорт. Оспорва претенцията за неимуществени вреди по размер, като твърди, че е прекомерно завишена, както и че претърпените увреждания не съответстват на вида и степента на увреда, посочена в исквата молба.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, приема за установено следното от фактическа страна:

Като доказателство по делото са приети констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 14.05.2021г. и постановление за спиране на досъдебно производство от 25.10.2021г.

Приети са по делото заверени преписи от фиш за спешна медицинска помощ, съставен на 13.05.2021г. на Д. П. от Център за спешна медицинска помощ - Варна, лист за преглед на пациент от МБАЛ „Света Анна“ АД – гр.Варна от същата дата, амбулаторни листи от 27.05.2021г., от 03.06.2021г., от 17.06.2021г.

Представено е писмо изх.№24-01-10/13.01.2022г. от Гаранционен фонд до Д. П., с което се отказва изплащане на обезщетение по щета рег.№.22210004/07.01.2022г.

От заключението на вещото лице по назначената и приета по делото съдебно-автотехническа експертиза се установява, че процесното ПТП е настъпило на 13.05.2021г.

около 11.15ч. в гр.Варна, на бул.“Сливница“ на кръстовището преди автобусна спирка „Г.Петлешев“. Произшествието е настъпило в светлата част на денонощието, при сух асфалт, в дясната лента за движение, със скорост около 30-40 км/ч. ПТП е настъпило, когато движещ се в лявата лента лек автомобил пресякъл пътя на автобуса, поради което водачът на автобуса предприел аварийно намаляване на скоростта, за да предотврати удар в задната част на автомобила. Вследствие инерционните сили, действащи върху пътниците в автобуса при аварийното намаляване на скоростта, Д. П. е изгубила равновесие и е паднала на пода на автобуса, при което е получила телесни увреждания. Според заключението причината за ПТП е рязко навлизане на неидентифициран автомобил от лява в дясна пътна лента за движение, пред движещия се автобус. Рязкото намаляване на скоростта е могло да се избегне, ако водачът на лекия автомобил е изчакал автобусът да премине. Водачът на автобуса не е имал възможност да избегне аварийното намаляване на скоростта, тъй като е можело да настъпи ПТП с неизвестен изход. В района на инцидента има непрекъсната бяла линия, която разделя двете пътни ленти. Скоростта на движение на автомобила е била около 23.20 км/ч, като е била в процес на намаляване поради колоната от спрели автомобили в лявото платно и приближаването на автобусна спирка. Вследствие аварийното намаляване на скоростта при движение направо са възникнали инерционни сили, насочени в посоката на движение, поради което пътничката е изгубила равновесие и е паднала.

От заключението на вещото лице по назначената и приета по делото съдебно-медицинска експертиза се установява, че в резултат на настъпилото ПТП Д. П. на *** е получила счупване на раменната кост на дясна ръка в горната ѝ част /шийката/, без значително разместване на костните фрагменти; счупването е установено при преглед в спешно отделение на МБАЛ „Света Анна Варна“ на 13.05.2021г. при проведени клинични прегледи и рентгеново изследване; увреждането е получено по механизма на падане от собствен ръст върху земната повърхност с изпъната ръка и добре отговаря да се осъществи по посочения в исковата молба начин. Първите няколко дни обичайно травмата е съпроводена със значителни болеви усещания, които с времето намаляват, но при някои случаи е възможно да има необходимост от системна употреба на обезболяващи. Извършена била имобилизация /ортеза/ на дясна ръка за период от 30 дни, като счупването на раменната кост на дясна ръка е довело до трайно затруднение движението на горен десет крайник за период от 3 – 4 месеца. По време на поставената ортеза за период от един месец е било невъзможно да се натоварва и използва ръката. След премахване на ортезата следва период на постепенно възстановяване за период от още два – три месеца, като през този период е необходимо провеждане на рехабилитация, каквато в случая не е провеждана, което е забавило процеса на възстановяване и до момента все още не са се възстановили в пълен обем движенията на ръката. Според вещото лице при провеждане на активна рехабилитация с времето обемът на движенията ще се възстанови напълно. През първия месец на имобилизация пострадалата се е нуждала от активна помощ при всички случаи, когато е трябвало да извършва действия с дясна ръка, като необходимото време за възстановяване на основните функции на ръката е 3 – 4 месеца.

По искане на ответната страна в съдебно заседание е разпитан свидетеля И. П. Т. /без дела и родство със страните/, водач на автобус „Соларис Урбино 12" с рег. № ****, от чийто показания се установява, че инцидентът е настъпил по време на движение по линия 118 по бул.“Сливница“ в посока Почивка. На кръстовището до пазарчето на „Петлешев“ автобусът пътувал в дясната лента за движение, когато един автомобил пресякъл пътя му и

излязъл пред автобуса. Водачът натиснал спирачката, вследствие на което една жена паднала в автобуса. Не последвал удар между автобуса и автомобила, който веднага напуснал местопроизшествието. Според свидетеля автобусът се движил с около 30 – 40 км/ч, предвид предстоящото спиране на спирка, като след инцидента продължил напред и спрял на спирката. Пътничката, която паднала в автобуса, се оплаквала от болки в дясната ръка, след обаждане на 112 я взели с линейка и я транспортирали в болница.

По искане на ответната страна в съдебно заседание е разпитан свидетеля Д.В.Ф. /без дела и родство със страните/, от чийто показания се установява, че е бивш зет на ищцата и ѝ помага при необходимост, пазарува ѝ, превозва я с колата. Относно инцидента свидетелят си спомня, че пострадалата е имала болки в ръката, но не са ѝ дали направление за рехабилитация. Не можела да се движи, една приятелка ѝ помагала с готвене, пране, носила е шина повече от месец. Понастоящем реално не можела да си вдигне ръката, притеснявала се да се вози в кола.

Гореизложената фактическа обстановка обуславя следните правни изводи:

По предявения иск с правно основание чл.557 КЗ ищецът носи доказателствената тежест за установяване твърдените от него факти: наличието на неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, причинени на територията на Република България от моторно превозно средство, което не е било установено, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат, както и вида и размера на претърпените вреди, съгл. чл.154, ал.1 ГПК.

За ангажиране отговорността на Гаранционния фонд за вредите, причинени на пътник в автобуса, е необходимо ищецът да установи, че причинените вреди, чието обезщетяване претендира, са пряк резултат от противоправното поведение на застрахованото лице.

При липсата на влязла в сила присъда или решение по чл. 78а НК в настоящия случай поради прекратяване на производството на установяване пред гражданския съд подлежи факта на неговото извършване, неговата противоправност и виновността на дееца.

Факта на настъпване на процесното пътно-транспортно произшествие се установява посредством приетия като доказателство и неоспорен от страните в процеса официален удостоверителен документ – констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 14.05.2021г.

С оглед изясняване механизма на настъпване на ПТП, по делото са събрани свидетелски показания и е изслушано заключение на съдебна автотехническа експертиза, което съдът приема като дадено обективно, компетентно и безпристрастно и кредитира в цялост.

Според свидетелските показания и заключението на вещото лице ПТП е настъпило, когато движещ се в лявата лента лек автомобил пресякъл пътя на автобуса, поради което водачът на автобуса предприел аварийно намаляване на скоростта, за да предотврати удар в задната част на автомобила. Вследствие инерционните сили, действащи върху пътниците в автобуса при аварийното намаляване на скоростта, Д. П. е изгубила равновесие и е паднала на пода на автобуса, при което е получила телесни увреждания.

Въз основа на така изложеното заключение се налага извода, че водачът на неидентифицирания автомобил е нарушил задължението си по чл.25, ал.2 от ЗДвП при извършване на маневра, която е свързана с навлизане изцяло или частично в съседна пътна лента, да пропусне пътните превозни средства, които се движат по нея, както и задължението по чл.26, ал.1, а именно преди да завие или да започне каквато и да е маневра, свързана с отклонение встрани, своевременно да подаде ясен и достатъчен за възприемане сигнал. Изложените изводи мотивират обосновано становище за противоправния характер на поведението на водача на лекия автомобил, който е извършил маневра по навлизане в съседна пътна лента, без да пропусне движещия се в тази пътна лента автобус, като същевременно не е подал сигнал със светлинните пътепоказатели на превозното средство, с което е осъществил нарушение по чл.25, ал.2 и чл.26, ал.1 от ЗДвП.

Установява се и наличието на пряка причинно-следствена връзка между поведението на този водач и настъпването на произшествието, което е източник на вредите. Съобразно заключението на вещото лице водачът на лекия автомобил е могъл да предотврати или да избегне ПТП, като изчака преминаването на движещия се в дясната лента автобус, преди да извърши маневра по навлизане в тази пътна лента. Водачът на автобуса не е могъл да избегне инцидента, тъй като рязкото намаляване на скоростта е било наложително за предотвратяване на удар в задната част на лекия автомобил, както предвижда разпоредбата на чл.24, ал.1 от ЗДвП.

При установяване факта на извършване на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, която съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД се предполага, на доказване подлежат причинените имуществени и неимуществени вреди и техния размер. Вследствие на произшествието пострадалото лице е получило увреждания, които са описани в представената по делото медицинска документация и съответно са установени от заключението на вещото лице по назначената и приета по делото съдебно-медицинска експертиза.

От заключението по СМЕ се установява, че пострадалата е получила счупване на раменната кост на дясна ръка в горната ѝ част /шийката/, без значително разместване на костните фрагменти. Според заключението била извършена имобилизация /ортеза/ на дясна ръка за период от 30 дни, като счупването на раменната кост на дясна ръка е довело до трайно затруднение движението на горен десен крайник за период от 3 – 4 месеца. По време на поставената ортеза за период от един месец е било невъзможно да се натоварва и използва ръката. След премахване на ортезата следва период на постепенно възстановяване за период от още два – три месеца, като през този период е необходимо провеждане на рехабилитация, каквато в случая не е провеждана, което е забавило процеса на възстановяване и до момента все още не са се възстановили в пълен обем движенията на ръката.

В заключението си вещото лице установява наличието на причинна връзка на физическите увреждания с процесното ПТП, тъй като увреждането е получено по механизма на падане от собствен ръст върху земната повърхност с изпъната ръка и добре отговаря да се осъществи по посочения в исковата молба начин.

Наличието на описаните увреждания, претърпените от пострадалата болки и страдания и причинната връзка с процесното произшествие се установяват и от показанията на разпитания свидетел, които се кредитират от съда изцяло като непротиворечиви и основани на непосредствени впечатления. От показанията се установява по безспорен начин както изпитваните от пострадалата болки през оздравителния период, така и наличието на продължаващи проблеми към настоящия момент. Установява се също продължителния период, през който пострадалата се е нуждала от активна помощ. Трайно негативно отражение върху психическото ѝ състояние не се доказва, доколкото притесненията при возене в автомобил, които се упоменават в свидетелските показания, се свързват предимно с претърпяното ПТП около година преди настоящия инцидент.

С оглед на изложеното съдът намира, че са доказани всички предпоставки за възникване на отговорността за обезщетяване на вреди от деликт, а именно че на посочената дата е настъпило ПТП, причинено от противоправното поведение на водача на неидентифициран лек автомобил, вследствие на което били причинени посочените увреждания.

При определяне размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди съдът следва да обсъди събраните доказателства и да го определи по справедливост, на основание чл. 52 от ЗЗД, като съобрази обществения критерий за справедливост и действително претърпените от ищеца неимуществени вреди, както и че болките и страданията и другите нематериални последици в житейски аспект обикновено не се ограничават само до изживените в момента на самия инцидент, а продължават и след това.

Предвид изложеното съдът намира, че предявеният от Д. П. иск е основателен за сумата от 15 000 лв., които съдът приема за справедливи с оглед обезщетяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди. При определяне на този размер съдът отчита изпитаните от ищеца болки и страдания по време на оздравяването, наличните и към момента ограничения в движението на пострадалата ръка. Въз основа на изложеното съдът намира, че определеният по-горе размер в пълна и адекватна степен отговаря на потребностите на пострадалото лице от обезщетяване, съобразен и с практиката на ВКС по сходни случаи. За разликата до претендираната сума от 26 000 лева съдът намира претенцията за надценена, поради което същата следва да бъде отхвърлена.

Въведено е с отговора по чл.367, ал.1 от ГПК възражение от ответника за съпричиняване от страна на пострадалата, изразяващо се в непредприемане на необходимите действия за осигуряване на собствената си безопасност като пътник в обществения транспорт, с което е допринесла за настъпване на ПТП. Съобразно последователно формираната практика на ВКС по реда на [чл. 290 ГПК](#), обективизирана в: [решение № 92/24.07.2013 г. по т. д. № 540/2012 г. ВКС](#); [решение № 54/22.05.2012 г. по т. д. № 316/2011 г.](#), II т. о.; [решение № 44/26.03.2013 г. по т. д. № 1139/2011 г.](#), ВКС, ТК, [решение № 151/12.11.2012 г. по т. д. № 1140/2011 г.](#), ВКС, II т. о., [решение № 74/04.06.2010 г. по т. д. № 679/2009 г. на I т. о.](#), [решение № 55/30.05.2009 г. по т. д. № 728/2008 г.](#), първо т. о., ВКС/ във всички случаи в производството по [чл. 226, ал. 1 КЗ](#) приносят на пострадалия следва да

бъде не само надлежно релевиран от застрахователя чрез защитно възражение пред съда, но и да бъде доказан по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела.

Преценката за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия следва да се извърши въз основа на преценка дали е осъществено нарушение на правилата за движение по пътищата. В случая не са налице данни, че пострадалата е извършила нарушение на възложените на пътниците задължения съгласно чл.135 и 137 от ЗДвП. Съобразно константната съдебна практика по сходни случаи не всяко поведение на пострадалия, действие или бездействие, дори и когато не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на чл.51, ал.2 ЗЗД, а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди. В случая не се установява пострадалата да е извършила действия, които да са допринесли за настъпване на процесното ПТП, поради което възражението за съпричиняване следва да се приеме за недоказано.

Предвид изхода от спора разноски се дължат на страните съобразно уважената част от предявените искове на ищеца и отхвърлената част – на ответника. В съответствие с отправеното искане с правно основание чл.38, ал.1 от ЗА и представеното пълномощно, както и съобразно уважената част от иска в полза на процесуалния представител на ищеца следва да бъде присъдена сумата 980 лв., изчислена по реда на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г. В полза на ищеца следва да бъде присъдена сумата 934 лв., представляваща съответна част от сторените разноски съобразно уважената част от иска и въз основа на представения списък по чл.80 от ГПК и доказателства за плащане.

Ответникът е заявил искане за присъждане на разноски за внесен депозит за вещо лице в общ размер 255 лв., от които в негова полза следва да бъдат присъдени 95,20 лв. съобразно отхвърлената част от предявените искове.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, Б 121446655, със седалище гр. София **ДА ЗАПЛАТИ** на Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес *** **обезщетение за неимуществени вреди** /болки и страдания/, претърпени от ищцата като пътник в автобус „Соларис Урбино 12" с рег. № **** вследствие настъпилите травматични увреждания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 13.05.2021г. ПТП, причинено от неидентифициран лек автомобил, в размер на **15 000 лв. /петнадесет хиляди лева/**, ведно със законната лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, като **ОТХВЪРЛЯ** иска до претендирания размер от **26 000 лева**, на осн. чл.557, ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД.

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, Б 121446655, със седалище гр. София **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Я. Д., САК, сумата 980 лв. /деветстотин и осемдесет лева/,

представляващи адв.възнаграждение съобразно уважената част от предявените искове, на основание чл.38, ал.1 от ЗАДв.

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, Б 121446655, със седалище гр. София **ДА ЗАПЛАТИ на** Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес ***, сумата 934 лв. /деветстотин тридесет и четири лева/, представляваща съответна част от сторените разноси съобразно уважената част от иска, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес *** **ДА ЗАПЛАТИ на** Гаранционен фонд, Б 121446655, със седалище гр. София сумата 95,20 лв. /деветдесет и пет лева и 20 ст./, представляващи разноси в производството съобразно отхвърлената част от предявените искове, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____